

بررسی تاثیر ریسکهای اعتباری، بر مطالبات معوق مسکن مهر و کارایی آن بر نظام بانکی

فرشته دائمی^۱، یوسف بیگ زاده^۲

۱- گروه مدیریت دولتی، واحد میاندوآب، دانشگاه آزاد اسلامی، میاندوآب، ایران، payamdaliyan@yahoo.com

۲- گروه مدیریت دولتی، واحد میاندوآب، دانشگاه آزاد اسلامی، میاندوآب، ایران، yousef.beighzadeh@gmail.com

⋮

چکیده

صنعت بانکداری در ایران به دلیل عدم توسعه کافی بازار سرمایه و ناکارایی های موجود در این بازار عهده دار اصلی تأمین مالی بلندمدت و کوتاه مدت فعالیت های اقتصادی است. بر همین اساس اعطای وام و تسهیلات بخش مهمی از عملیات تأمین مالی هر بانک را تشکیل می دهد، اما احتمال عدم بازپرداخت به موقع وام و تسهیلات باعث ریسک اعتباری در بانک ها می شود و بی توجهی در این زمینه می تواند منجر به نتایج نامطلوبی در عملکرد بانک ها شود، حال اگر میزان ریسک در بانک های دولتی و خصوصی تفاوت قابل توجهی از هم داشته باشند، در این صورت نیز تأثیر چنین ریسک نیز بر عملکردها این بانکها متفاوت خواهد بود. با توجه به اهمیت این مساله مطالعه حاضر به بررسی تاثیر ریسکهای اعتباری، بر مطالبات معوق مسکن مهر و کارایی آن بر نظام بانکی پرداخته است. در این راستا به منظور تجزیه و تحلیل آماری داده ها، از آزمون های مختلف آماری شامل: آزمون کولموگروف- اسمیرنوف، رگرسیون خطی، و رگرسیون چندگانه، استفاده شده است.

یافته های آزمون ها نشان می دهد بین نرخ بهره، رتبه بندی مشتریان، و ظرفیت مالی مشتریان رابطه معناداری وجود دارد ولی رابطه معناداری بین قوانین و مقررات و ریسک اعتباری وجود نداشت

واژه های کلیدی: ریسک اعتباری، نرخ بهره، رتبه بندی مشتریان، قوانین و مقررات، ظرفیت مالی مشتریان

مقدمه

یکی از ابزارهای لازم و موثر برای توسعه اقتصادی کشور، وجود نظام بانکی کارآمد است. بانکها نبض فعالیت های مالی هستند و وضعیت حاکم بر آن ها می تواند تأثیر مهمی بر سایر بخش های اقتصادی یک جامعه داشته باشد. بانکها با سازماندهی و هدایت دریافتها و پرداختها، مبادله های تجاری و بازرگانی را تسهیل کرده و موجب گسترش بازارها، رشد و شکوفایی اقتصادی می شوند. با این حال، در سال های اخیر صنعت بانکداری به دلایل مختلفی از قبیل خطر یا هزینه های ناشی از نوسان های نرخ بهره، تورم، ارز و یا بازپرداخت نشدن تسهیلات پرداختی با چالشهای متعددی روبرو شده اند. تداوم و شدت چنین چالشهایی برای صنعت بانکداری در دنیا و کشورها بحران های متعدد اجتماعی را رقم زده است. وجود چنین پیامدهایی، مسئولان نهادهای نظارتی و اجرایی بیستم های مالی را بر آن داشته است تا مدیریت ریسک نهادهای مالی و به خصوص بانک ها را با جدیت بیش تر و کارشناسانه تری مورد توجه قرار دهند (شایان آرانی، ۱۳۸۰). به تبع این مساله، آگاهی از میزان اثرگذاری ریسکهای مهم بانکی بر عملکرد نظام بانکی با هدف مدیریت ریسکهای مذکور و پیامدهای نامطلوب آن ها حائز اهمیت است.

بانک یک نهاد اقتصادی است که با تأمین سرمایه اولیه، باهدف کسب سود، اقدام به دادن ارائه خدمات بانکی می نماید. فعالیتهای اصلی بانکها شامل جمع آوری وجوه مازاد صاحبان سرمایه، اعطای اعتبارهای به متقاضیان و ارائه خدمات بانکی است. ریسک اعتباری به دلیل ارتباط آن با فعالیتهای عملیاتی بانکها (در زمینه های وام ها، معامله های بین بانکی، اوراق قرضه، معامله های ارز، سهام عادی، معامله های اختیار، صدور ضمانت نامه و سوآپ) یکی از مهم ترین ریسک های موجود در